

Durmuş Hocaoğlu

Dünya’da Çok Mühim Şeyler Olurken Bir “Türkiye Klasığı” Daha Sahnelenmek Üzere

Yeniçağ, “Analiz”., 24 Ağustos 2007, Cuma., s.08
“Analiz” Sıra No: 560; 2007-075; Ağustos-10

YENIÇAG

Dünya’da çok mühim şeyler oluyor, hemen yanı başımızda, Ortadoğu’da sular ısınıyor; ancak Türkiye kendi iç mes’elelerine öylesine gırtlığına kadar gömülmüş vaziyette ki gözünün değil ki dünyayı, burnunun ucunu bile görebilecek hâli yok. Olacak şey değil; bu memleket, neredeyse Cumhuriyet’in îlânından beri ardı arkası kesilmeyen ve süreklilik arzeden bir rejim krizi içerisinde yaşamakta ve tabiatıyla, normalleşmiş gibi algılanan ama normal olmayan bu durum, dikkatlerimizin büyük kısmını içeriye çevirmekten ve enerjimizin büyük kısmını içeride sarfetmekten mütevellid, bölgemizdeki ve dünyadaki yerimizin muhâsebesini ve nereden gelip nereye gittiğimizin dökümünün çıkarılmasını da büyük ölçüde önlemektedir.

Ne yazık ki bu nâhoş – hattâ vahîm – vaziyet yine bir müddetten beridir olanca ağırlığı ile ülkemizin üstüne abanmış bulunuyor. Bahara doğru Cumhurbaşkanı seçiminin gündeme gelmesiyle başlayan ve Nisan’da bir krize dönüşme istîdâdı gösteren gelişmeler 22 Temmuz genel seçimleri ile kısa bir müddet noktalanmış gibi görünse de bu görüntünün bir zehabdan başkası olmadığı cümlelerin mâlûmu idi. Nitekim, seçimlerin üzerinden bir ayı aşkın bir süre geçmiş bulunuyor ve kriz yine kapımızda; teferruatını herkes biliyor, anlatmağa hâcet yok: Sayın Abdullah Gül, Cumhurbaşkanı olmalı mı olmamalı mı! Konumuz bu.

Aslında bu değil tabîî; başka şeyler, ama Sayın Gül bahse mevzû olunca mes’ele daha bir çetrefilleşiyor, birçok sebepten dolayı. Aslında AKP’nin, seçim galibiyetiyle başı dönmüş bir hâleti rûhiye içersinde Sn. Gül üzerinde bu kadar ısrarcı olmak yerine daha az tartışılacak, daha mâkul bir isim üzerinde durmasının her hâl ü kârda memleketin selâmeti için daha hayırhah olacağına, ben de daha birçok kişi gibi, şüphe duymuyorum; bu fikrimi de geçen Cuma ve Pazar üstüste yazdığım “Cumhurbaşkanı Seçimi Münâsebetiyle İdeal Politik ve Real Politik” başlıklı iki yazıda kısaca ele aldım, dış basında da benzer yazılar yayınlandı - benden üç gün evvel bir Alman gazetesinde yazan Peter Lindner gibi [“Der Risiko-Präsident”., *Süddeutsche Zeitung*, 14.08.2007., Türkçe Çeviri: “Gül’ün Adaylığı Fazla Riskli”., *Radikal*, 16.08.2007, s.10]. “Risk” aynı: Asker müdâhale edebilir. Gerçekten çok riskli – nâçizâne, Bouterweck’e atfen, “AKP, Real Politik’i göz ardı ediyor ve siyâset kamışını çok fazla büktüyor” derken kastettiğim bu idi; AKP, çoğu isterken azı da bulamayabilir. Ve gerçekten de lüzumsuz bir risk. Lüzumsuz, çünkü aynı parti içerisinde Cumhurbaşkanlığı’nı aynı derecede îfâ edebilecek başka adaylar da bulunabilirdi elbet de.

Şimdi soralım: Asker müdâhale edebilir mi? Hiç belli olmaz. Hakîkaten hiç belli olmaz; Türkiye henüz Asker'in siyâsî ağırlığının – bâzılarınca sanıldığıının aksine - kalktığı bir ülke olmadığına göre.

Pekâlâ: Asker'in müdâhalesi neyi çözecek, hangi mes'eleyi halledecek? Zâhiren birçok şeyi, belki; ama bâtınen hiçbir şeyi. Evet: Türkiye, vâkıa, henüz Asker'in siyâsî ağırlığının kalktığı, siyâsî vesâyetinin sonlandığı bir ülke değil ve muhtemelen - ne kadar, henüz bilenecek, ammâ - bir müddet daha da devam edecek, lâkin, kabûl etmek gerektir ki, aynı Türkiye sürekli askerî rejim altında yaşayacak bir ülke de değil. Sonra ne olacak? Yine seçimler yapılacak ve tepki oyları, yine muhâfazakâr bir partiyi ve liderini yükseltecek ve bu da yeni krizlerin tohumunu ekecek. İşte burası, Gellner'in bitmeyeceğini söylediği "sarkac"ın çalışma mekanizmasının beslendiği kör nokta. Gellner, *"bu sarkacın sonsuza kadar sallanmaması için pek bir sebep yok gibi"* diyordu; hâlbuki şiddetle yanılıyor: Bu sarkaç sonsuza kadar, ilânihâye salınıp gidemez; zîra, Türkiye, bilhassa AB'ci siyâsetin "yumuşak güc"ünün te'sîri ile usul-usul çözülüyor ve askerî müdâhaleler de bu çözülmeyi durdurabilecek bir niteliğe sâhip değil.

★★★

İşin doğrusu şu ki, Dünya'da çok mühim şeyler olurken bir "Türkiye Klasiği" daha sahnelenmek üzere

★★★

Aslında ârizî ve muvakkat olması îcap eden bu vaziyet, süreklilik arzeden tipik bir patolojik vak'a; bu yaranın biraz daha derine inilip analiz edilmesi lâzım.

